

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Urto/6/2017
Identifikačné číslo spisu: 5017000013
Dátum vydania rozhodnutia: 20.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5017000013.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením dňa 20. septembra 2017 v Bratislave v trestnej veci odsúdenej Ing. G. T. v konaní o uznanie a výkon rozhodnutia, ktorým sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody, o odvolaní prokurátora Krajskej prokuratúry Žilina proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 4. júla 2017, sp. zn. Ntc/13/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku sa rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 4. júla 2017, sp. zn. Ntc/13/2017, z r u š u j e vo výroku o spôsobe výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona sa odsúdená Ing. G. T., nar. XX. E. XXXX v W., trvale bytom R. XXXX/X, E., J., zaraďuje na výkon uloženého a uznaného trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom zo 4. júla 2017, sp. zn. Ntc/13/2017, podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu v Brne, sp. zn. 46T 3/2011 z 13. júna 2014, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Olomouci, sp. zn. 4To 59/2015 z 1. decembra 2015, ktorým bola Ing. G. T. na skutkovom základe uvedenom v predmetnom rozsudku uznaná vinnou zo zločinu skrátenia dane, poplatku a podobnej povinnej platby podľa § 240 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 Trestného zákonníka Českej republiky, za čo jej bol uložený podľa § 240 ods. 3 Trestného zákonníka Českej republiky nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, na výkon ktorého bola podľa § 56 ods. 2 písm. c/ Trestného zákonníka Českej republiky zaradená do väznice s ostrahou, sa uznáva a vykoná na území Slovenskej republiky vo výroku o vine vo výroku o treste odňatia slobody. Podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku a § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona krajský súd odsúdenú zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody

s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor Krajskej prokuratúry Žilina v neprospech odsúdenej Ing. G. T. čo do výroku o vonkajšej diferenciacii trestu odňatia slobody. V odvolaní prokurátor namietal, že napadnutý rozsudok mal v plnej miere aplikovať kritériá rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. februára 2014, sp. zn. 2 Urto 5/2013, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2014 pod. č. 122, v zmysle ktorého prevzatie výroku o treste rozhodnutia súdu cudzieho štátu, súdmi Slovenskej republiky, doplnené o výrok o zaradení odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s príslušným stupňom stráženia musí zabezpečovať, aby uložená trestná sankcia nielen nezhoršila postavenie odsúdeného, ale aby aj v čo najväčšej miere zodpovedala pôvodne uloženej trestnej sankcii. Podľa názoru prokurátora konkrétnym podmienkam spôsobu výkonu trestu vo väznici s ostrahou v Českej republike v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky najlepšie zodpovedá zaradenie odsúdenej na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, aj keď jednotlivé podmienky spôsobu výkonu trestu nie sú pochopiteľne totožné. Do úvahy preto treba podľa prokurátora brať aj úvahy cudzozemského súdu, na základe ktorých odsúdenú na výkon trestu nezaradil do väznice s dozorom, ale s ostrahou, teda do tretej zo štyroch kategórií spôsobu výkonu trestu, aké predpokladá právny poriadok Českej republiky. Český súd pritom prihliadal na vysokú závažnosť trestného činu a mieru narušenia páchatel'a (nemožnosť resocializácie odsúdenej). Prokurátor sa preto nestotožnil s argumentáciou krajského súdu, ktorý pri rozhodovaní o vonkajšej diferenciacii trestu odňatia slobody aplikoval kritériá právneho poriadku Slovenskej republiky a zohľadnenie predchádzajúcej bezúhonnosti odsúdenej ako rozhodujúce a výlučné okolnosti, no nezohľadnil konkrétne podmienky vonkajšej diferenciacie trestu odňatia slobody v oboch právnych poriadkoch tak, aby rozhodnutie súdu v čo najväčšej možnej miere zodpovedalo pôvodne uloženej trestnej sankcii. Najvyššiemu súdu navrhol, aby napadnuté rozhodnutie v časti napadnutej odvolaním zrušil a sám rozhodol o zaradení odsúdenej na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

K podanému odvolaniu sa vyjadrila odsúdená Ing. G. T.. Prejavila ľútosť nad spáchaným skutkom, ktorý sa stal pred desiatimi rokmi. V priebehu trestného konania v Českej republike mala byť pod vplyvom antidepresív, ktoré mali spôsobiť jej neschopnosť prejavíť ľútosť už v danom čase. Vo vyjadrení tiež uviedla, že v čase páchania skutku si nebola vedomá, že jej participácia na ňom je považovaná za trestnú, avšak súd bol iného názoru. V súčasnosti je na slobode, od odsúdenia napadnutým rozsudkom sa nedopustila žiadneho trestného činu a v priebehu celých desiatich rokov pracuje, čím mala byť zavŕšená jej resocializácia.

Dňa 24. augusta 2017 bolo odvolanie prokurátora Krajskej prokuratúry Žilina spolu so spisovým materiálom predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Najvyšší súd ako súd odvolací preskúmal na podklade včas podaného odvolania oprávnenej osoby - prokurátora Krajskej prokuratúry Žilina zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a konštatuje, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Podľa § 3 písm. a/ zákona č. 549/2011 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie rozhodnutím právoplatné odsudzujúce rozhodnutie pre trestný čin alebo iné právoplatné rozhodnutie vydané súdom štátu pôvodu v trestnom konaní, ktorým sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. ak nie je dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16, súd rozhodne o uznaní takého rozhodnutia a súčasne rozhodne, že sa také rozhodnutie vykoná. Súd môže rozhodnúť o čiastočnom uznaní a výkone rozhodnutia len po predchádzajúcej dohode s justičným orgánom štátu pôvodu.

Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z. súd nesmie podľa odsekov 1 až 3 uložiť prísnejšiu trestnú sankciu z hľadiska jeho druhu alebo dĺžky, ako bola uložená v rozhodnutí.

Podľa § 29 zákona č. 549/2011 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa tohto zákona sa použije Trestný poriadok.

Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku proti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený, prokurátor alebo minister spravodlivosti. Odvolací súd na neverejnom zasadnutí odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Ak odvolanie nezamietne, zruší napadnuté rozhodnutie a po doplnení konania, ak je potrebné, sám rozhodne rozsudkom, či sa cudzie rozhodnutie uznáva alebo neuznáva.

Predmetom tohto konania bolo na podklade podaného odvolania preskúmať, či boli splnené zákonné podmienky na zaradenie odsúdenej na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia na podklade uznaného rozsudku Krajského súdu v Brne, sp. zn. 46T 3/2011 z 13. júna 2014, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Olomouci, sp. zn. 4To 59/2015 z 1. decembra 2015.

Najvyšší súd (obdobne ako prokurátor vo svojom odvolaní) poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. februára 2014, sp. zn. 2Urto/5/2013, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2014 pod. č. 122, v zmysle ktorého ustanovenie § 29 zákona č. 549/2011 Z. z. podporne vo vzťahu k tomuto zákonu odkazuje na použitie Trestného poriadku, nemá však priamu nadväznosť na aplikáciu Trestného zákona, ktorý ako hmotnoprávny predpis upravuje zaradenie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s príslušným stupňom stráženia. Trestný zákon nemá osobitné ustanovenie pre zaradenie odsúdeného na výkon trestu pre prípad, akým je prejednávaná trestná vec, kedy rozhodnutia súdov Slovenskej republiky majú v čo najväčšej miere zodpovedať uloženej trestnej sankcii (cudzieho rozhodnutia), avšak bez priamej aplikácie kritérií a podmienok stanovených ustanoveniami § 48 ods. 2 písm. a/ alebo b/ a § 48 ods. 3 písm. a/ alebo písm. b/ Trestného zákona (resp. § 117 Trestného zákona u mladistvých). Preto takto pôvodne cudzím rozhodnutím uložený trest odňatia slobody doplnený na jeho výkon v podmienkach Slovenskej republiky aplikovaním príslušného ustanovenia § 48, resp. § 49 Trestného zákona musí v použití týchto ustanovení odrážať iba ich znenie o zaradení do príslušného stupňa stráženia s abstrahovaním od uplatnenia podmienok a kritérií, spojených v týchto ustanoveniach s príslušným stupňom stráženia. Použitie týchto kritérií ako neoddeliteľnej časti zaradenia odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody by popieralo všetky princípy vychádzajúce z prispôsobenia pôvodného rozhodnutia (cudzieho) súdu na čo najväčšiu mieru jeho identity na pomery výkonu trestu v Slovenskej republike na základe transponovaného rozhodnutia súdmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, krajský súd pri zaradení odsúdenej na výkon trestu odňatia slobody do príslušného ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal vychádzať z porovnania podmienok odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody s prihliadnutím na vonkajšiu diferenciaciu výkonu trestu odňatia slobody v krajine pôvodu (Česká republika) a v krajine výkonu (Slovenská republika). Nemal prihliadať na podmienky, ktorých splnenie je v slovenskom právnom poriadku spojené so zaradením odsúdenej do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s tým ktorým stupňom stráženia. Vzhľadom na rozdielnu právnu úpravu v otázke podmieneného prepustenia, či preradenia na výkon trestu do miernejšieho ústavu na výkon trestu v Českej a Slovenskej republike najvyšší súd pre úplnosť dodáva, že pri rozhodovaní o zaradení odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do príslušného ústavu na výkon trestu rešpektujúc ustanovenie § 17 ods. 4 zák. č. 549/2011 Z. z. nezohráva rozhodujúcu úlohu otázka podmieneného prepustenia, či preradenia na výkon trestu do miernejšieho ústavu na výkon trestu, pretože Slovenská republika nevyužila možnosť podľa § 17 ods. 4 Rámcového rozhodnutia rady ustanoviť, že pri každom rozhodnutí o predčasnom, alebo podmienenom prepustení sa môže brať ohľad aj na tie ustanovenia vnútroštátneho práva uvedené štátom pôvodu, podľa ktorých má daná osoba nárok na predčasné a podmienené prepustenie v istom stanovenom čase.

Prvostupňový súd v zmysle vyššie uvedeného výkladu pochybil pri úvahe o zaradení odsúdenej do ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Podmienky, v ktorých sú odsúdení v Českej republike vystavení vo väznici s ostrahou podľa zákona č. 169/1999 Sb. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých súvisiacich zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s vyhláškou

Ministerstva spravodlivosti Českej republiky č. 345/1999 Sb., ktorou sa vydáva poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov z hľadiska vonkajšej diferenciacie najlepšie zodpovedajú podmienkam, aké majú na Slovensku podľa zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení neskorších zmien, odsúdení vo výkone trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Správne bolo preto potrebné postupovať podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona.

Z týchto dôvodov najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.